

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI İŞBİRLİK STRATEJİK PLANI (2018-2022)¹

Öz: Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2018-2022 dönemi Stratejik Planı'nda uluslararasılaşma dikey düzlemde bir alan ya da başlık olmaktan ziyade neredeyse kurum içi tüm birimler ve stratejileri kesen, onlarla iç içe geçen, yatay düzlemde genel bir alan haline gelmiştir. ODTÜ, kurulduğundan beri uluslararası bağlantılarının zenginliği ve derinliği bakımlarından Türkiye'nin en önde gelen üniversitesi olmayı başarmıştır. Bu başarısının öne çıkan göstergelerinden biri olan **uluslararasılaşma** alanında ülkemizin lider, dönüştürücü yükseköğrenim kurumlarından birisi olan ODTÜ, mevcut SP'yi kapsayan son dönemde (2018-2022) 95 ülkeden 2000 civarında uluslararası derece öğrencinin cazibe merkezi haline gelmiş; bunun yanında 5 kıtada 86 ülkede 1000'e yakın önde gelen üniversiteyle anlaşmalar yoluyla eğitim ve araştırma alanlarında işbirliği gerçekleştirmiştir. Bu işbirlikleri sayesinde yılda ortalama 400 uluslararası değişim öğrencisi ODTÜ'de öğrenim görmektedir, 60 kadar öğretim üyesi ve araştırmacı en az bir hafta olacak şekilde ODTÜ'deki bir akademik ve idari birimle çalışmalar yürütmekte; yıllık ortalama 500'den fazla ODTÜ öğrencisi de işbirliğimiz olan uluslararası üniversite ve kurumlarda değişim ve staj öğrencisi olarak bulunmaktadır. Öğrencilerimize ek olarak 100 kadar akademik ve idari personelimiz ise mesleki deneyimlerini ve bağlantılarını arttırmak veya işbaşı eğitimi almak amacıyla yurtdışında bir üniversiteye ya da işletmeye gönderilmektedir.

Bu süreçte, uluslararasılaşma ile ilgili tüm iç paydaşlar arasında koordinasyonun ve uluslararası işbirliklerinin oluşumunu ve gelişimini destekleyecek kurumsal destek sağlanmaktadır. Uluslararasılaşmanın niceliksel olduğu kadar niteliksel olarak da geliştirilmesi amacıyla ikili işbirliklerinin geliştirilmesi belli ölçülebilir kıstas ve kurallara bağlanmış ve bu sayede eğitim alanında dünyanın ileri gelen yükseköğrenim kurumlarıyla eğitim ve araştırma alanında işbirlikleri kurulmaktadır. ODTÜ öğrenci, öğretim elemanları ve idari personelinin çok kültürlülük ve uluslararasılaşma konusundaki farkındalıklarının ve ilgili becerilerinin artmasını sağlayacak çok sayıda etkinlik gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda, yine niteliksel gelişim açısından kısa dönemli hareketlilik programlarına katılan öğrenci ve personelimiz için kültürel ve toplumsal uyum seminerleri ve kültürlerarası iletişim seminerleri düzenlenmektedir. Ayrıca, uluslararası öğrenci ve personel değişimi ile ilgili tüm idari süreçlerin dijitalleşmesi sağlanmaktadır. Kurumsal uluslararasılaşma kapasitesinin artırılmasına yönelik olarak çeşitli akademik ve tematik alanlarda Erasmus+ Stratejik Ortaklıklar, Kapasite Geliştirme, İleriye Dönük İşbirlikleri, Jean Monnet, Ufuk 2020 ve Mevlana kapsamında Proje Tabanlı Uluslararası Değişim projeleri yürütülmüş ve prestijli uluslararası eğitim ağlarından EMUNI, UNICA gibi ağlarda üyelikler etkin bir şekilde devam etmektedir.

2020 sonrası öngörülen uluslararasılaşma faaliyetleri ise aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin vizyonu doğrultusunda uluslararasılaşma hedeflerini en üst düzeyde gerçekleştirecek, uluslararası sıralamalardaki yerini yükseltmek, ülke genelindeki diğer üniversitelere öncü olmak ve Türkiye'nin yükseköğretimde uluslararasılaşma politikalarına yön vermek hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra belirlenen diğer hedefler arasında uluslararası öğretim üyesi ve öğrenci sayısının toplam öğretim üyesi ve öğrenci sayısının minimum %10'una ulaşacak şekilde artırılması, uluslararası değişim öğrencisi ve öğretim üyesi sayısının ve geldikleri ülke çeşitliliğinin artırılması, uluslararası araştırmacıların ODTÜ'yü tercih etmeleri amacıyla girişimlerin artırılması, hedef öğretim üyesi ve araştırmacılara yönelik programların zenginleştirilmesi gibi hedefler bulunmaktadır. Buna ek olarak bölümlerimizin uluslararası akreditasyon sürecinde destek olunarak uluslararası akredite bölüm sayısının artırılması planlanmaktadır.

Benzer şekilde, ülkemizin genel dış politika hedefleriyle uyumlu uluslararası hareketlilik faaliyetlerinin yoğun olarak gerçekleştirileceği hedef ülke ve bölgeler belirleyerek ve buralara yönelik özelleştirilmiş ve

¹Uluslararası İşbirliği Ofisi (UİO-İCO) tarafından Rektörlük ile koordineli olarak ve ODTÜ SP 2018-2022 ile uyumlu bir şekilde hazırlanmıştır.

güncel tanıtım çalışmalarında bulunarak, ODTÜ'nün hedef ülkelerdeki görünürlüğüne katkı sağlanması, uluslararası yeni tematik ağlara katılımın sağlanması planlanmaktadır. Yine uluslararasılaşma farkındalığını ve çok kültürlü yaşam deneyimlerini tüm ODTÜ bileşenleri için geliştirme faaliyetlerinin devam ettirilmesi, hâlihazırdaki 23 adet uluslararası ortak derece programlarının sayısının ve çeşitliliğinin artırılması ve uluslararasılaşma ile ilgili tüm birimler arasında koordinasyonun ve uluslararası işbirliklerinin oluşumunu ve gelişimini destekleyecek kurumsal destek sağlanmaya devam edilmesi ve bu SP dönemini kapsayan önümüzdeki yıllar içerisinde tüm uluslararasılaşma ile ilgili birimlerin bir çatı altında toplanıp YÖK Uluslararasılaşma Strateji belgelerinde de bahsi geçen bir yapı altında toparlanması hedeflenmektedir. Bu hedefler ile uyumlu ve onlara paralel olarak, aynı zamanda bir politika taahhütleri belgesi olan ECHE EPS (Erasmus Charter for Higher Education Erasmus Policy Statement) Rektör tarafından da imzalanarak kayıt altına alınmış ve birimin internet sitesinde de ilan edilmiştir (<https://www.ico.metu.edu.tr/system/files/eche-europeanpolicystatementmetu.pdf>)

Misyon, Vizyon ve Değerler

Misyon: Orta Doğu Teknik Üniversitesi misyonu kapsamında Üniversite tarafından benimsenmiş değerler ışığında akademik ve idari birimlerin uluslararasılaşma ve hareketlilik faaliyetleri ve politikalarına destek olacak şekilde ve ODTÜ mensuplarının uluslararası üniversite olma gereklilikleri kapsamında deneyimler edinmeleri, bunları paylaşmaları ve uluslararasılaşma kültürü kazanmaları yönünde her türlü girişim ve programı iç ve dış paydaşlarla koordineli bir şekilde yönetmek

Vizyon: Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin vizyonu doğrultusunda uluslararasılaşma hedeflerini en üst düzeyde gerçekleştirmek ve ülke genelindeki diğer üniversitelerin aynı görevi yürüten birimlerine öncü olmak ve Türkiye'nin yükseköğretimde uluslararasılaşma politikalarına yön vermek

ODTÜ'nün Uluslararasılaşmasına Yönelik SP 2018-2022'de Sunulmuş ICO Birimi Sorumluluğunda Yürütülen Hedef Kartları

Amaç 1: *Uluslararasılaşma ile ilgili tüm birimler arasında koordinasyonun ve uluslararası işbirliklerinin oluşumunu ve gelişimini destekleyecek kurumsal desteğin sağlanması*

H1: Uluslararasılaşma (Global Engagement) Merkezi çalışmalarının sürdürülmesine katkı sağlayacak komisyonun ve Bölüm Değişim Programları koordinatörlerinin de katılımıyla alt çalışma gruplarının kurulması; yetki, sorumluluk, faaliyet alanlarının yönergelerle tanımlanması ve ilgili birimlerle düzenli koordinasyon toplantılarını yapmak üzere ilgili yöneticiye destek olacak bir sekreteryanın UİO tarafından oluşturulması

H2: Omurgası UİO tarafından oluşturulacak ve aşağıda bahsi geçen faaliyetleri yürütmeye lojistik ve teknik olarak uygun bir mekanda görevleri gerçekleştirecek Uluslararasılaşma Merkezi'ne Uluslararası araştırmacılar ve öğretim üyeleri, tam zamanlı Uluslararası Öğrenciler, Ortak Derece Programı öğrencileri vb. uluslararasılaşma paydaşları ile ilgili süreçler için ayrı alt birimlerin tanımlanması ve gerekli çalışmaların yürütülmesi

H3: Mevcut işbirliklerinin etkinliğinin değerlendirilerek işbirliği kurma ölçütlerinin oluşturulması ve yeni kurulacak işbirliklerinde bu ölçütlerin kullanılması ; mevcut işbirliği ağlarının toplantılarına her yıl en az dört defa rektörlük düzeyinde katılım sağlanması; Mevcut 500 anlaşmanın, gelen ve giden öğrenci ve öğretim üyesi sayısı, yapılan araştırma faaliyetleri ve üretilen bilimsel çıktı üzerinden değerlendirilmesi ve

bu bağlamda 2021 yılına kadar Asya'nın önde gelen 100 üniversitesinin en az 10'u ile işbirliğinin kurulması.

Amaç 2: *Uluslararasılaşma ile ilgili mevcut deneyimlerin ve güncel süreçlerin belgelendirilmesi, arşivlenmesi ve erişilebilirliğini sağlayacak yerleşke içi sayısal veri tabanı oluşturulması*

H1: Uluslararasılaşma Merkezi ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı eşgüdümüyle uluslararasılaşma veritabanının oluşturulması ve mevcut, güncel uluslararasılaşma bilgilerinin oluşturulacak portala etkinlik öncesinde aktararak bilgi girişinin sürekliliğinin sağlanması için ilgili sistemlerle eşgüdümünün oluşturulması

H2: Fakülte, Enstitü ve ilgili idari birimler tarafından ODTÜ öğretim elemanları, öğrenci ve gelen ziyaretçi araştırmacılarına ait geçmiş ve güncel uluslararası (kısa ve uzun süreli eğitim, araştırma ve işbirliği görevlendirmeleri) deneyimlerinin ve birimlerin uluslararası işbirliklerinin (misafir heyetler ve anlaşmalar) dosyalanması ve veritabanına aktarılması

Amaç 3: *Üniversitede akademik birimler, idari birimler, öğrenci toplulukları vb. tarafından gerçekleştirilen her türlü iletişimin İngilizce olarak da gerçekleştirilmesi*

H1: Öğrenciler ve öğretim elemanları ile ilgili tüm süreçlerde Fakülte, Enstitü ve ilgili idari birimler tarafından iletişimin İngilizce olarak da gerçekleştirilmesi ve bu kapsamda ilgili personellerin Hazırlık Okulu tarafından sunulan İngilizce eğitimlerine katılımının sağlanması

H2: Üniversite içi tüm haberleşmenin ve yerleşke içi yazılı bilgilendirmelerin (örneğin, yönlendirme işaretleri, kafeterya yemek listeleri, yurtlarla ilgili verilen bilgiler gibi) İngilizce dilinde de sağlanması için tüm Rektörlük, Fakülte, Enstitü ve ilgili idari birimlerin gerekli düzenlemeleri yapması

Amaç 4: *Uluslararası hareketlilik programları kapsamında gelen-giden katılımcı sayısının artırılması*

H1: Uluslararası değişim anlaşmalarının akademik müfredatı ve niteliği benzer üniversitelerle yapılması ve hareketlilik programları kapsamında giden öğrencilerin ders saydırmaları ile ilgili yaklaşımların öğrencilerin lehine olacak şekilde düzenlenmesi

H2: Giden öğrencilere gitmeden önce yapılacak kapsamlı bir oryantasyon programı ile öğrencilere program başarı kriterleri hakkında bilgi verilmesi

H3: Akademik birimlerin nitelikli gelen personel sayısını artırmak için hareketlilik programları kapsamındaki ortak kurumlarla iletişim kurmaya teşvik edilmesi

H4: Uluslararası fuarlara katılım, Tanıtım Ofisi koordinasyonunda tanıtım materyallerinin hazırlanması, seçkin çevrimiçi platformlara üye olunması

Amaç 5: *Öğrencilerimizin çok kültürlü yaşam farkındalıklarının artmasını sağlayacak etkinliklerin gerçekleştirilmesi*

H1: ÖGEM koordinasyonunda, diğer ilgili idari birimlerin işbirliğiyle her dönem başında mevcut ve yeni gelen tüm ODTÜ öğrencilerinin sosyal medya, yazılı materyaller, ilgili birimler aracılığı ve uluslararası öğretim üyesi ve öğrencilerin deneyimlerini paylaştıkları kültürlerarası farkındalık eğitimleri aracılığı ile ODTÜ'deki çok kültürlü yaşam hakkında bilgilendirilmesi ve ODTÜ'deki yeni başlayan öğrenci oryantasyonunda OİDB ile işbirliği içinde uluslararasılaşma ve çok kültürlülüğün vurgulanması ve tüm bu çalıştay ve seminerlere öğrenci katılımının teşvik edilmesi.

H2: Hareketlilik programlarına katılım için öğrencilerin teşvik edilmesi ve programa katılacak öğrencilerin oryantasyon eğitiminin (kültürlerarası yeterlikler ve önceki öğrencilerin deneyimlerini paylaşımı v.b.) zorunlu hale getirilmesi.

Amaç 6: *ODTÜ öğretim elemanlarının ve idari personelinin çok kültürlülük ve uluslararasılaşma konusundaki farkındalıklarının ve ilgili becerilerinin artmasını sağlayacak etkinliklerin gerçekleştirilmesi*

H1: Kültürel farklılıkların ve çeşitliliğin vurgulandığı çoğulcu davranış ilkelerinin oluşturularak yaygınlaştırılması için Uluslararasılaşma Merkezi koordinasyonunda ilgili akademisyenlerin katkılarıyla bir alt çalışma grubunun kurulması.

H2: Uluslararasılaşma ve çok kültürlülük ile ilgili farkındalığın çevrimiçi sayfalar, öğrencilere ve personele yönelik tüm yazılı ve görsel materyaller ve oryantasyon programlarının Personel Dairesi ve Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlıkları koordinasyonunda AGEP, İGEP ve DAS programları yolu ile yaygınlaştırılması.

H3: Tanıtım Ofisi ve GİSAM koordinasyonunda, Uluslararası öğretim üyeleri ve öğrencilerimizin katkılarıyla çok kültürlülük farkındalığını arttıran videolar çekilmesi ve ODTÜ'nün sosyal medya ortamlarında yer alması

H4: İdari personelin uluslararası hareketlilik programlarına katılımlarının teşvik edilmesi için Personel Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda bağlı buldukları birimler tarafından stratejiler geliştirilmesi.

H5: Uluslararasılaşma Merkezi tarafından ODTÜ personelinin katılımının sağlandığı uluslararası ortaklara yönelik personel haftası etkinliği düzenlenmesi

Amaç 7: *Uluslararası öğrencilerin üniversite bileşenleri ile etkileşiminden kaynaklanan memnuniyetlerin artırılması*

H1: Uluslararası öğrencilere ODTÜ'deki temel akademik ve idari süreçler (vize ve ikamet, kayıt, sağlık, beslenme, ders seçimi, öğrenci işleri, öğrenci temsilciliği, akademik danışmanlık gibi süreçler) konusunda etkili destekler sağlanması ve doğru yönlendirmeler yapılması, ve bu öğrencilerin ODTÜ'ye gelmelerinden önce sosyal medya aracılığı ile sosyal, kültürel ve akademik yaşam konusunda bilgilendirilmeleri ve ODTÜ'deki sosyal yaşam ve kültürel uyum hakkında verilen oryantasyonların Uluslararasılaşma Merkezi tarafından güncellenmesi

H2: Derslerdeki grup çalışmalarında farklı ülkelerden öğrencilerin bir arada çalışmasının özendirilmesi için dönem başlarında bilgilendirmenin fakülte ve enstitüler tarafından yapılması ve uluslararası doktora öğrencileri için bölümlerde oda ayrılması

H3: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Kültür İşleri Müdürlüğü koordinasyonunda topluluklara katılan öğrencilerin üyelik bilgilerinin takibi için SİS sisteminin entegrasyonunun yapılması

Kurumsal Tarihçe

1992 yılında Rektörlük bünyesinde Uluslararası İlişkiler Ofisi adı altında kurulmuş olan ofis ilk yıllarda uluslararası yazışmaların takibini yapmış ve ABD, Kanada, Avustralya, Japonya üniversiteleriyle işbirliği kurulması girişimlerini yürütmüştür. Bu çalışmalarda çok sınırlı da olsa Avrupa işbirliği olanakları geliştirilmiştir. İlk yıllarda yaz aylarında 4-5 haftalık ABD, Japonya ve Kanadalı ortakların öğrenci ve öğretim üyeleri için tailor-made yaz programları düzenlenmiş; yapılan anlaşmalar neticesi yılda 15-20 ile sınırlı sayıda gelen-giden değişim öğrencisi hacmi ortaya çıkmıştır. 1997-1998 Akademik Yılı'nda University of California (UC), University of Michigan gibi güçlü ABD üniversiteleriyle işbirliği olanağı geliştirilmiştir. Aynı yıl UC

talebiyle ilk incoming öğrenci oryantasyonu organize edilmiştir. Yine aynı yıl CIEE (Council of International Education) üyeliği gerçekleşmiş, özel öğrenci statüsünde ücret ödeyerek tek taraflı/yönlü olarak ABD'den öğrenci alınmıştır. CIEE 2009-2010 yılında ODTÜ anlaşmayı sonlandırmış ve merkezlerini İstanbul'a Koç Üniversitesi'ne taşımıştır. 1998-2009 yılları arasında her yaz CIEE üyesi ABDli üniversitelerin öğretim üyeleri için CIEE IFDS (International Faculty Development Program) ODTÜ'de düzenlenmiştir.

2002 yılında Başbakanlık Tanıtma Fonu'na bir proje başvurusu yapılarak Türkiye ve KKTC üniversitelerinin uluslararası öğrenciler için bir cazibe merkezi haline getirilmesi için 2002-2006 yılları arasında "11 Eylül Sonrası Türkiye ve KKTC Üniversitelerine Uluslararası Öğrenci Kazandırılması Projesi" ODTÜ koordinatörlüğünde Ankara, Gazi, Hacettepe tarafından yürütülmüştür. 3 milyon ABD doları bütçe alan proje ile tanıtım materyalleri üretilmiş, hedef ülkelerde öğrenci fuarlarına katılmıştır. Bunun yanında fuar zaman ve mekanlarının yeterli olmadığı Azerbaycan ve Ürdün gibi ülkelerde yine ODTÜ koordinatörlüğünde konsorsiyum olarak tanıtım fuarları düzenlenmiştir.

2003 yılında Türkiye AB eğitim programlarına bir ön çalışma takvimi ise dahil olduğunda ODTÜ Erasmus pilot projeye dahil edilen birkaç üniversiteden biri olarak ilk Erasmus öğrencilerini Avrupa ülkelerine göndermiştir. 2004 yılında LLP (Life-Long Learning) Socrates/Erasmus adı altında yer alan program ile AB eğitim programlarına tam katılım gerçekleşmiştir. Bu katılım öncesi EPS (European Policy Statement) yazımı ve kurumsal charter (Erasmus Charter for Higher Education-ECHE) alınması çalışması yürütülmüştür.

2007 yılında Avrupa Birliği'nin eğitim programlarını birlik dışı ülkelere de açması ile EMECW (External Cooperation Window) proje başvuruları yapılmış; ODTÜ 6 farklı coğrafi bölgede proje ortağı, AB dışı yaklaşık 30 ülke ile 2012 yılı sonuna kadar değişim programı gerçekleştirmiştir. Bu faaliyetlerinde lisans, master, doktora, post-doc ve öğretim üyesi kabulleri gerçekleştirilmiştir. 10 ayı aşan aday hareketliliğinde ODTÜ'ye proje bütçesinden aday başına 3000 Euro harç ödenmiş bu yolla toplam 500 bin+ Euro kazanım gerçekleşmiştir.

2008 yılında BOEING, MITACS, Renault Foundation, vb ortaklıkları ile program çeşitliliği artmış ve 2013 yılında ODTÜ, YÖK tarafından finanse edilen Mevlana Programı'na katılmıştır. Bu program da Uluslararası İşbirliği Ofisi tarafından yürütülen programlar arasına katılmıştır.

2015 yılında ise EMECW programları Erasmus+ altına alınıp konsorsiyum başvuruları yerine bir program ülkesindeki bir yükseköğretim kurumu tarafından yapılacak proje başvurularına dönüştürülünce ODTÜ 50'ye yakın ülke için proje hazırlamış ve bu yıl için International Credit Mobility (K107) programı için Türkiye ayrılmış bütçesinin %61'ini tek başına almayı başarmıştır.

Tüm bu faaliyetler süresince de ofis aktif olarak projeler ve uluslararası üyelikler için çalışmalar yürütmüştür. Bunlar arasında öne çıkanlar:

- UNICA (Network of Universities from the Capitals of Europe) üyeliği (Ankara Üniversitesi de üye)
- EUA: European University Association üyeliği
- LEAD 1 & LEAD 2 (Governance and Academic Leadership of Chinese and European Universities in the Context of Innovation and Internationalization) K2 projesinde üyelik
- EMUNI: Euro-Mediterranean University üyeliği
- ACTION 4: Fort Project üyeliği
- GISU: Guangzhou International Sister Universities üyeliği
- OI-NET: Open Innovation for Network projesi üyeliği

Mevcut Durum Analizi

Uluslararası İşbirliği Ofisi öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliği programları dışında Rektörlük adına ulusal ve uluslararası üyelikleri yürütmekte ve 820'yi aşan anlaşmayı kayıt altına almakta ve anlaşma yapılması sorumluluğunu kendi bünyesinde sürdürmektedir.

ICO bu faaliyetleri yürütürken AB eğitim programları için bir EPS (Erasmus Policy Statement) yazmış ve Extended Erasmus for Higher Education (ECHE) almıştır. Bu sebeple AB Komisyonu genel kuralları ile Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği Bakanlığı Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Ulusal Ajans) kurallarına tabi olarak faaliyetlerini yürütmektedir. Tüm programlar, kapsam ve kurallar Erasmus+ Rehberi (Erasmus+ Program Guide) altında sunulmaktadır.

YÖK Mevlana Programı içinse program rehberi, çıkarılmış kanun, yönetmelik ve yönergelere ve uygulama esaslarına bağlı olarak çalışmalarına devam etmektedir. Gerek AB eğitim programları ve gerekse YÖK Mevlana programlarınının bir düzen içinde yürütülmesi için "ODTÜ Değişim Programları Yönergesi" oluşturulmuştur.

Bahsi geçen üyelik ve anlaşmalar mevcut durum itibarıyla şu şekildedir.

B1. Ulusal/Uluslararası Üyelikler

- 1) CIEE (1997-1998 başlangıç, 2010 yılında üyelikten ayrılmıştır)
- 2) EUA (devam ediyor)
- 3) EMUNI (devam ediyor)
- 4) UNICA (devam ediyor)
- 5) ALLTRU (ITRU grup), 2014-devam ediyor: BU, ODTÜ, Koç, Sabancı, Bilkent
- 6) EMUNI (Euro-Mediterranean University üyesi)
- 7) BSUN (Black Sea Universities Network, 2012 yılında üyelikten ayrılmıştır)
- 8) Magna Carta Universitatum (devam ediyor)

B2. Anlaşmalar ve Kategorileri

- 1) General Cooperation /MoU (Memorandum of Understanding)
- 2) General Agreement with Student Exchange
- 3) Erasmus+ K103 ve K107
- 4) Mevlana YÖK Anlaşmaları
- 5) Student Researcher Agreement
- 6) Recognition of Degrees
- 7) AB projeleri için Mandate Anlaşmaları

Önceki Stratejik Plan Döneminin Değerlendirilmesi

2011-2016 Stratejik Planı'nda belirlenmiş "ODTÜ lisans programlarının uluslararası öğrenciler tarafından öncelikli olarak tercih edilmesinin sağlanması" stratejisi konusunda mevcut durumda kaydedilmiş gelişmeler aşağıda belirtilmiştir:

- Uluslararası öğrenciler için istihdam, burs ya da staj olanakları özel olarak tasarlanmış değil, ancak Erasmus + programı kapsamında staj olanakları geliştirildi. Bu olanaklardan uluslararası öğrencilerimiz de

faйдalanmakta. Üniversitemiz ATO tarafından yürütölen YITAK Staj Konsorsiyumu'na paydaş olarak katılım sağlandı.

- 2011-2016 yılları arasında eşdeğer uluslararası üniversitelerle lisans programlarına yönelik ikili değişim anlaşmaları portföyümüz genişletilmiştir. Erasmus+ programının Avrupa Birliği dışındaki ölkelere açılmasıyla uluslararası ilişkilerimizin coğrafi kapsamı genişlemiştir.
- Uluslararası öğrencilerin başvuru takvimi Mart-Nisan aylarında başlayıp ve Ağustos'a kadar devam etmektedir. Sonuçlar hedeflendiği gibi Ocak ayında duyurulmamakta, ancak çeşitli okul-sınav sistemlerinin sonuçlarının açıklanması beklenirken diğer başarılı öğrenciler Nisan ayından itibaren yerleştirilerek kendilerine kabul mektupları gönderilmektedir.
- Kabul edilen öğrencilerden üstün başarı gösterenlere %50 ya da %100 katkı payı indirimi/muafiyeti bursu verilmektedir. ODTÜ'deki öğrenimleri sırasında üstün başarı gösteren öğrencilere de aynı burslar verilmektedir. İhtiyacı olan uluslararası öğrencilerin talep etmeleri durumunda yemek bursu verilmektedir. 2011-2016 döneminde uluslararası öğrencilere verilen yemek bursu sayısında bir artış vardır ve toplam 576 yemek bursu verilmiştir. Özellikle 2015 ve 2016 yılları arasında bu artış geçmiş senelerin iki katına çıkmıştır.
- Katkı payı miktarları Bakanlar Kurulu kararıyla belirlense de son birkaç yıldır bu miktarda önemli bir artış olmamış, dolayısıyla tercih edilebilirliğimiz artışlar ile etkilenmemiştir.
- Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ile ilgili İngilizce internet sayfaları sürekli olarak güncellenmektedir.
- Değişim öğrencilerinin Türkiye'de yaşadığı bürokratik sıkıntıların bir ayağını oluşturan ikamet izni sürecindeki sorunları gidermek üzere Göç İdaresi ile görüşmeye gidilmiş ve bu görüşmelerden değişim öğrencilerinin sorunları çözmeye yönelik sonuç alınmıştır.
- Ekonomi Bakanlığı'ndan uluslararası eğitim fuarları için destek alınmakla birlikte Bakanlığın teşvik sistemindeki bürokratik sıkıntılar halen devam etmektedir.
- Uluslararası değişim öğrencilerinin vize sürecindeki yaşayabileceği olası bürokratik sıkıntıları aşmak için dış ölkede temsilciliklerimizle sözlü ve yazılı iletişime geçilmiştir.

Mevcut duruma yansıyan tüm bu yukarıda sayılan olumlu gelişmelere rağmen halen gerçekleştirilemeyen hedefler bulunmaktadır:

- Uluslararası öğrencilere yurt bursu verilememektedir.
- Birçok idari birimin İngilizce web sayfaları yetersiz kalmaktadır ve uluslararası öğrencilere yardımcı olacak nitelikte değildir. Buna ek olarak öğrencilere yapılan duyuruların büyük bir kısmı Türkçe olarak yapılmaktadır.
- Tanıtım ofisi tarafından uluslararası öğrenciler için özellikle tasarlanmış ve gerçekleştirilmiş ODTÜ tanıtım etkinlikleri ve materyalleri bulunmamakta.
- Uluslararası öğrencilere yönelik faaliyetlerde uluslararası öğretim üyelerinin yer alması ile ilgili herhangi bir çalışma gerçekleştirilmemiştir.

Daha önceki Stratejik Planda konulmuş, ancak halen gerçekleştirilememiş bu hedeflerin gerçekleştirilememesinin önünde tespit edilen engeller aşağıda belirtilmiştir:

- Uluslararası öğrenciler için tanıtım etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde sorumlu ve yetkili bir birim net olarak tanımlanmış değildir. Ancak, Uluslararası İşbirliği Ofisi ve Uluslararası Öğrenciler Ofisi gibi birimler tarafından bu alanda destekler verilmektedir. Örneğin, Uluslararası İşbirliği Ofisi 2013 yılında 10, 2014 yılında 5, 2015 yılında ise 3 fuara katılmıştır. Ancak, 2016 yılında herhangi bir fuara katılım olmamıştır. Bu etkenler uluslararası öğrencilerin Üniversiteye çekilmesinde bir engel teşkil etmektedir.

Daha önceki 2011-2016 Planı'nda belirlenmiş ana stratejilerden olan "ders programlarının gözden geçirilerek, kredi yükü ve dağılımı dengeli, çok seçenekli ve birbirini bütünleyici derslerden oluşan eğitim programlarının geliştirilmesi" hakkında mevcut durumda kaydedilmiş olan gelişmeler aşağıda belirtilmiştir:

- Programların sürekli izlenmesi ve güncellenmesi süreçleri kapsamında, ÖGEM tarafından Ders İzlenesi Çalışmaları (ODTÜ Syllabus Programı) yürütülmektedir. Bu çerçevede, ders izlenesi ve bileşenleri ile ilgili detaylı alan yazın taraması ve doküman incelemesi yapıldıktan sonra bölümlerden ve uzmanlardan görüşler alınmıştır. Ardından konuyla ilgili kurulan komisyon tarafından değerlendirmeler yapılmış ve Üniversitemizde kullanılacak olan ders izlenesi programının bileşenleri belirlenmiş ve ders izlenesi ile ilgili detaylı bir doküman hazırlanmıştır.
- Üniversitemizde uygulanan kredilendirme sistemi bütün bölümlerin katılımı ile ders saatleri ve öğrencilerin bu derslerin gereklerini yerine getirmek için harcadıkları çalışma saatleri göz önünde bulundurularak yeniden yapılandırılmıştır. Bu bağlamda derslerin kredileri Bologna Süreci'nde öngörülen Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) örnek alınarak iyileştirilmiş, programların eğitim amaçları ve program çıktıları yeniden düzenlenmiş ve programlardaki dersler bu çıktılar ile eşleştirilmiştir.
- Lisans ve lisansüstü eğitimi iyileştirme çalışmaları kapsamında Eğitim Planlama Komisyonu tarafından program eğitim amaçları, program çıktıları ve AKTS konularında 2013 ve 2014 tarihlerinde toplam 7 çalıştay düzenlenmiştir. Ayrıca program eğitim amaçları, program çıktıları, AKTS, ders hedefleri ve öğrenme çıktıları, öğretim yöntemleri ve ölçme değerlendirme yöntemleri hakkında bölüm, enstitü ve program temsilcilerine yönelik toplam 10 seminer düzenlenmiş ve tüm öğretim üyelerinin faydalanabileceği kılavuzlar hazırlanmıştır. Seminer/toplantı içerikleri ve hazırlanan kılavuzlar Üniversitemiz öğretim üyelerinin şifreli kullanımına açılmıştır.
- İkinci yabancı dil derslerinin sayıları arttırılmıştır. Farklı dillerde, örneğin, Çince, Korece gibi, dersler için yarı-zamanlı öğretim elemanları istihdam edilmiştir. Her seviyede ders açılmasına çalışılmaktadır.

Yine, 2011-2016 Planı'nda belirlenmiş stratejilerden olan "Lisans programlarının dış değerlendirmeye tabi tutulması" hakkında mevcut durum aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Dış değerlendirme süreci için Üniversite kaynaklarından bu değerlendirmeyi yapan bölümlere destek verilmiştir.
- Akademik programların ulusal veya uluslararası düzeyde dış değerlendirilmesi ile ilgili olarak ifade edilen maddelerin büyük ölçüde gerçekleştirildiği belirlenmiştir.
- Dış değerlendirme süreçleri *Mühendislik Fakültesi*'nin tüm bölümlerinde tamamlanmıştır. Mühendislik Fakültesi 1994 yılından itibaren Accreditation Board of Engineering and Technology (ABET) tarafından akreditasyona tabi tutulmaktadır. En son 2015 yılında ABET Heyeti ODTÜ'ye gelerek beş yıllık bir periyod için ODTÜ Mühendislik Fakültesi'nin tüm bölümlerini akredite etmiştir.
- *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*'nde İşletme Bölümü AACSB (Association of Advanced Collegiate Business Schools) akreditasyonuna 2014 yılında üye olarak başlamış, 2015 Temmuz ayında uygunluğu belirlenmiş ve şu an ön akreditasyon aşamasına geçmiştir. Süreç en az 5 ortalama ise 7 yıl sürüyor ancak Bölümün hedefi 2019 ya da en geç 2020 itibarıyla tam akreditasyonu almış olmak. Finansal destek Rektörlük tarafından sağlanmış, üyelik ücretleri ve diğer masraflar döner sermaye tarafından ödenmekte. Akreditasyon alındıktan sonra 5 sene geçerli oluyor. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü de bu süreci başlatma kararı aldı. Hangi kurum ile bu süreci yürüteceklerine karar verdikten sonra finansal destek için Rektörlüğe başvuracaklar.
- *Fen Edebiyat Fakültesi*'nde Psikoloji Bölümü Türk Psikologlar Derneği'nin YÖK adına yürüttüğü akreditasyon sürecinden geçmiş ve 2014 yılı Mart ayında bu süreci tamamlamıştır. Yedi yıl için verilen bu akreditasyonun başvuru ücreti Rektörlük tarafından ödenmiştir.
- *Eğitim Fakültesi* ve *Mimarlık Fakültesi* ulusal ya da uluslararası herhangi bir akreditasyona tabi tutulmamıştır.

Kısmen gerçekleştirilen bu hedeflere ek olarak *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi* 2016 yılı Kasım ayında Kalder ve EFQM (toplam kalite yönetimi alanında eğitim ve değerlendirme yapan Brüksel merkezli bir kuruluş) tarafından verilen mükemmellik ödülünü almıştır. 2011-2016 Stratejik Planı'nda belirlenmiş hedeflerden bir diğeri olan "Nitelikli yabancı öğrencilerin programlara başvurmasının sağlanması" hakkında ise ODTÜ'deki mevcut durum aşağıda belirtilmiştir:

- Yeni Uluslararası Öğrenci Mentorluk Programı (New International Student Mentoring Program): Üniversitemizde yeni kayıtlı uluslararası öğrencilerin Üniversitemize ve ülkemize uyum sağlamalarına yardımcı olmak amacıyla 2011 yılında “Yeni Uluslararası Öğrenci Mentorluk Programı (New International Student Mentoring Program)” uygulaması başlatılmıştır. Programda, uluslararası öğrencilerin, aynı ülkeden gelen ve mümkün olması halinde, aynı bölümde okuyan üçüncü veya son sınıftaki uluslararası öğrenciler ve/veya El Ele Öğrenci Destek Programında yer alan Bölüm Gönüllüleri ile eşleşmeleri sağlanmıştır. Programın düzenlenmesi 2015 yılından itibaren ÖGEM tarafından “Uluslararası Öğrenci Ofisi’ne devredilmiştir. Ancak ÖGEM tarafından halen düzenlenen uyum seminerleri kapsamında uluslararası öğrencilerin Üniversitemizdeki PDR hizmetlerinden haberdar olmaları sağlanmaktadır. (KIDR)
- ÖYP için süregelen ÖYP Avrasya Programı başlatılmış, ancak sınırlı katılım sağlanmıştır. Aynı şekilde KKTC Üniversiteleri için YÖSAP (KKTC YÖK eşdeğeri) destekli bir grup öğrenci bu programa dâhil olmuştur.
- Tanıtım malzemelerinin üretimi ve çoğaltılmasında ilgili birimden yeterli destek alınamamıştır. Ancak, kısıtlı sayıda ve güncelleme gerektiren mevcut tanıtım malzemeleriyle uluslararası eğitim fuarlarına katılarak Üniversitemiz tarafından sağlanacak desteklere ilişkin bilgiler verilmiştir.
- Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından öğrencilerin katılım sağladığı bilimsel toplantılara destek verilmektedir, ancak destek verilen bu toplantıların tümü uluslararası değildir.
- Enformatik Enstitüsü Ulusal Meslek Organizasyonu toplantılarının Enstitü öğrencilerini kapsayacak bir şekilde yapılması için hazırlıklar yapmayı planlamaktadır.
- Nitelikli doktora öğrencilerinin Üniversitemiz ve ülkeye kazandırılmasını sağlayacak burs imkânlarıyla ilgili yasal mevzuattan kaynaklanan engellerin ortadan kaldırılması ilgili hükümet birimleriyle görüşmeler yapılmıştır. Fakat bu konu ile ilgili mevzuattan kaynaklanan sıkıntılar devam etmektedir.

Mevcut duruma yansıyan tüm bu olumlu gelişmelere rağmen halen gerçekleştirilemeyen hedefler ise aşağıda belirtilmiştir:

- Uluslararası öğrencilerin barınma sorunu tam olarak çözülememiştir. Birçok öğrenci için yurtlarda barınmak mümkün olmadığı için öğrenciler dil bilmeden barınma sorunlarını ODTÜ dışında çözmeye çalışmaktadır. Uluslararası öğrencilerin yurtlarda geçici barınmaları ve sonra kalıcı olarak yurtlara yerleştirilmeleri de problemlidir.
- Ulusal ve uluslararası meslek organizasyonlarının kariyer fuarına davet edilmeleri için girişimde bulunulmuş, ancak bir sonuç alınamamıştır.
- Meslek organizasyonları toplantıları ve Öğrenci kolları toplantıları daha çok dekanlık/bölümler çatısı altında gerçekleştirildiği için (ör. EMO (Elektrik Mühendisleri Odası) Ulusal Kongresi, URSI (Union of Radio Science) Türkiye konferansı, IEEE Öğrenci kolu etkinlikleri vb) Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde böyle bir organizasyon gerçekleştirilmemiştir. Ancak Disiplinlerarası Enstitü Anabilim dallarının düzenlediği konferans ve çalıştaylar yapılmaktadır. Bunlara örnek olarak Biyoteknoloji, Arkeometri, Nörobilim anabilim dallarının organizasyonları bu kapsamda değerlendirilebilir. Bu toplantılarda FBE kısmi destek sağlamıştır.

Bir önceki ODTÜ Stratejik Planı’nda “Lisansüstü programların çeşitliliğinin artırılması” kapsamındaki hedeflerin ise genellikle gerçekleştirilemediği belirlenmiştir. Buna dair bulgular:

- Halihazırda ortak doktora programlarına katılımı artırmak için uluslararası öğrencilere herhangi bir maddi destek, burs verilememektedir.
- Ortak programlar oluşturmak amacıyla özel olarak yurtdışı temaslar için ODTÜ genelinde bir destek verilememektedir.

İnsan kaynaklarının geliştirilmesi alanında 2011-2016 Stratejik Planı’nda ortaya konan hedeflerden “Nitelikli uluslararası araştırmacıların üniversitemizde görev almalarının teşvik edilmesi” alanında gelenen mevcut durum şu şekilde özetlenebilir:

- KA107 International Credit Mobility programı kapsamında başarılı uluslararası doktora öğrencilerine kısa dönemli (bir ya da iki dönem) burs sağlanmıştır.
- Misafir öğretim üyelerinin Üniversitemize gelmesini teşvik etmek amacıyla 2013 yılından itibaren bölümlere performans bütçesinin %10'u tutarında (bu bütçeden ayrı olarak) bir ödenek tahsis edilmeye başlanmıştır. Bu ödenek çerçevesinde misafir öğretim üyelerinin ulaşım giderleri, ODTÜ Konukevi'ndeki konaklamaları ve günlük harcamalarının bir kısmı karşılanabilmektedir. Ayrıca etkinliğin KKM'de yapılması durumunda KKM tarafından verilen yiyecek-içecek hizmetinin ücreti de bu bütçeden karşılanmaktadır.
- Personel Daire Başkanlığı geçici statüdeki araştırmacılar için bir takım süreçler ve sorumlu birimleri tanımlamıştır. Burada, Erasmus-Mundus ile gelen araştırmacıların ve yurt dışındaki bir üniversiteden gelen lisans üstü öğrencilerin statüsü, sağlanan barınma imkanları, kimlik kategorisi, sağlık imkanları kategorisi ve bu kişiler ile ilgilenen birimler belirtilmiştir. Buna göre, Erasmus-Mundus ile gelen araştırmacılar misafirhaneden faydalanabilmekte ve kendilerine bir kimlik verilmektedir. Lisans üstü öğrenciler ise yer olması durumunda yurtlardan ya da misafirhaneden yararlanmakta ve öğrenci kimliği almaktadır. Bu araştırmacılar ile Uluslararası İşbirliği Ofisi ilgilenmektedir.

Ancak, bu strateji bağlamında halen **gerçekleştirilemeyen hedefler** ise aşağıdaki şekilde ortaya çıkmıştır:

- Daha fazla sayıda uluslararası öğretim üyesinin Üniversitemizde görev alabilmesi süreçleri YÖK tarafından verilen onay ile mümkün olabilmektedir. Bu bağlamda yeterince girişim yapılmamıştır.
- Uluslararası lisansüstü öğrenciler ve doktora sonrası araştırmacılar için özellikle tanımlanmış burslar yoktur. Ancak, TÜBİTAK aracılığı ile lisansüstü öğrencilere projelerde çalışmalarını halinde burs verilebilmektedir.

Son olarak, daha önceki planda belirlenen "Uluslararası öğrencilerimize sunulan olanakların geliştirilmesi" stratejisi alanında gerçekleştirilen eylemler sonucunda gelinen mevcut durum aşağıda özetlenmektedir:

Bu strateji kapsamındaki hedeflerin çoğunlukla **gerçekleştirilemediği** görülmektedir:

- Uluslararası öğrenciler için ÖGEM tarafından daha önce yürütülen uyum, sosyal ve akademik programları devam etmiyor. Ancak, uluslararası öğrencilere akademik yıl başında üniversiteye uyum sağlarken sıkıntı çekmeleri durumunda nereye başvurabilecekleri, ne tip destekler alabilecekleri ile ilgili bir seminer verilmektedir.
- Uluslararası öğrencilerin kendi aralarında ve Türk öğrencilerle iletişimlerini artıracak ve uyumlarını kolaylaştıracak özellikle tasarlanmış programlar yoktur.
- Başarılı uluslararası öğrenciler için özellikle geliştirilmiş istihdam, burs ve staj olanakları bulunmamakta, ancak Erasmus + kapsamındaki fırsatlardan yararlanabilmektedirler.

Sektörel Eğilim Analizi

Yükseköğretimde uluslararasılaşma; öğrenciler ve akademik/idari personel için hareketlilik faaliyetleri, uluslararası işbirlikleri, araştırma ortaklıkları ile müfredatın ve öğrenme metodlarının uluslararası dinamiklere uygun hale getirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde, küreselleşme ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ile birlikte yükseköğretim kurumları bilgi toplumunun gerektirdiği nitelikte insan gücünü yetiştiren, teknoloji üreten, sınır ötesi ilişkileri ve insanların, bilginin ve teknolojinin hareketliliğini sağlayan kurumlar olarak öne çıkmaktadır. Yükseköğretimde uluslararasılaşma ülkelerin kamu diplomasisi ve yumuşak güç araçlarından birisi olarak da görülmektedir.

Türkiye ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi özelinde yükseköğretimde uluslararasılaşma faaliyetleri ile ilgili ön plana çıkan en önemli eğilim, güvenlik sorunlarının yararlanıcılar ve işbirlikleri üzerindeki etkisi ile birlikte Amerika ve Avrupa ülkelerinden gelen öğrenci ve personel sayısında yaşanan düşüştür. Fakat

Erasmus+ Programı'nın 2015 yılından itibaren Avrupa dışındaki ülkeleri de kapsamı ve bu bölgelerden gelen yararlanıcılara da hibe imkânı sağlanması neticesinde özellikle Balkanlar, Orta Doğu, Asya ve Kafkasya bölgelerinden gelen katılımcıların ODTÜ'ye yoğun ilgisi olduğu görülmektedir. Ayrıca yükseköğretimde uluslararasılaşmaya yönelik çalışmalar, yurtdışına en çok öğrenci gönderen ülkelerin, yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyan ve gelişmekte olan ülkeler olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde Program'ın Avrupa dışındaki ülkelerdeki değişim faaliyetlerine de hibe sağlaması ile birlikte yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarında değişim faaliyetine katılan ODTÜ öğrencileri ve personelinin ABD ve Avrupa ülkelerine ek olarak özellikle Çin, Singapur, Kore ve Japonya gibi ülkelere ve Asya bölgesine ilgi göstermeye başladığı görülmektedir. Bu gelişmeler kapsamında Uluslararası İşbirliği Ofisi, hareketlilik faaliyetlerinin yoğun olarak gerçekleştirileceği hedef ülke ve bölgeler belirleyerek ve buralara yönelik özelleştirilmiş ve güncel tanıtım çalışmalarında bulunarak, ODTÜ'nün hedef ülkelerdeki görünürlüğünün artırılmasına katkı sağlayabilir. Uluslararası İşbirliği Ofisi'nde değişim programları ve hedef bölgelere yönelik uzmanlaşma sağlanması, birimin daire seviyesine yükseltilmesi ve birim çalışanlarının tanıtım fuarlarına yoğun katılımının desteklenmesi, bu amaçlar kapsamında uzun vadede fayda sağlayacaktır.

Erasmus+ programının Avrupa dışındaki ülkeleri de kapsamaya başlaması sonucunda gözlemlenen bir diğer eğilim, ODTÜ'de hareketlilik gerçekleştiren uluslararası öğrenci ve personelin yalnızca Avrupa ülkelerinden değil aynı zamanda çok çeşitli bölgelerden gelmeleridir. Uluslararası İşbirliği Ofisi'nin bu noktayı göz önünde bulundurarak daha kapsamlı hale getirdiği oryantasyon programları ve danışmanlık faaliyetleri çok farklı bölgelerden gelen öğrencilerin herhangi bir sorun olmadan bir arada yaşaması ve çok kültürlü ortamın sağlanmasına katkı vermektedir. Bu kapsamda yalnızca Uluslararası İşbirliği Ofisi'nin değil, değişim programlarının yürütülmesine katkı sağlayan tüm idari ve akademik birimler arasında (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Uluslararası Öğrenci Ofisi, Yurt Müdürlükleri, Bölüm Erasmus Koordinatörleri gibi) koordinasyon sağlanması da büyük önem arz etmektedir.

Uluslararası İşbirliği Ofisi'nin yürüttüğü değişim programları kapsamındaki bir diğer sektörel eğilim, ODTÜ öğrencilerinin öğrenim programlarına ek olarak staj hareketliliğine de giderek artan bir ilgi göstermeleridir. ODTÜ öğrencilerinin Erasmus+ Programı kapsamında staj faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri bir kurum havuzunun oluşturulmasında Ankara Ticaret Odası gibi sektörel aktörlerle kurulan konsorsiyumlar büyük önem arz etmektedir.

Paydaş Beklentileri

Uluslararası İşbirliği Ofisi'nin dış paydaş analizi yapılırken üniversite içindeki öğrencilere, akademik personele ve idari personele anket ve odak grup çalışmaları yapılmış; hem uluslararasılaşma anlamında hem de ofis özelinde beklentileri/ memnuniyetleri ölçülmüştür. İç paydaş analizi kapsamında ise Uluslararası İşbirliği Ofisi personeli ile görüşmeler yapılmıştır.

Dış Paydaş Beklentileri

a) Akademik Personel Beklentileri

Dış paydaş analizi kapsamında ODTÜ akademik personelinin "uluslararası işbirlikleri" hakkındaki görüşlerini toplamak amacıyla, mevcut literatüre dayanılarak, alt komite tarafından çevrimiçi bir anket oluşturulmuştur.

Anket ODTÜ'de görev yapan 1118 akademisyene gönderilmiştir. İlk mesajın ardından bir hatırlatma mesajı daha gönderilmiştir. En son haliyle 159 akademisyen çevrimiçi anketi doldurmak suretiyle çalışmaya katkı vermişlerdir.

Çalışma kapsamında kapalı anket soruları ile akademik personelin uluslararasılaşma ile ilgili genel görüşleri sorulmuş; bunun yanı sıra açık uçlu sorular ile genel olarak uluslararasılaşma ile ilgili görüşleri, zayıf ve güçlü yönler ve öneriler sorulmuştur. Tüm bu sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıda yer verilen beklentilerin akademisyenler tarafından en sık tekrarlandığı analiz edilmiştir.

- Uluslararası öğrencilerle ve kurumlarla iletişim sağlayabilecek dil becerisine sahip personel.
- Yurtdışı etkinliklere katılım için finansal destek.
- Yurtdışı araştırma ziyaretleri için kolaylaştırılmış bürokratik prosedür.
- Akademik ortamda daha fazla uluslararası öğrenci ve personel.
- Uluslararası fırsatlarla ilgili daha etkin duyurular.
- Uluslararası projeler için idari destek.
- Uluslararası araştırmalar için bütçe.
- Uluslararasılaşma için kurumsal eylem planı.
- Uluslararası konuşmacı, araştırmacı çağırma için iyileştirilmiş koşullar; merkezi destek ofisi.

b) İdari Personelin Ve İdari Birimlerde Görev Yapan İdari Amaçlı Akademik Personelin Beklentileri

İç paydaş analizi kapsamında ODTÜ idari personelin ve idari birimlerde görev yapan idari amaçlı akademik personelin “uluslararası işbirlikleri” hakkındaki görüşlerini toplamak amacıyla alt komite tarafından çevrimiçi bir anket oluşturulmuştur. Anket soruları mevcut literatüre dayanılarak alt komite üyeleri tarafından geliştirilmiştir.

Anket ODTÜ’de görev yapan 693 sayıda idari personelimize gönderilmiştir. İlk mesajın ardından bir hatırlatma mesajı daha gönderilmiştir. En son haliyle 101 idari personel çevrimiçi anketi doldurmak suretiyle çalışmaya katkı vermişlerdir.

Çalışma kapsamında kapalı anket soruları ile idari kadroda olan veya akademik kadroda olup idari görev yapan personelin uluslararasılaşma ile ilgili genel görüşleri sorulmuş; bunun yanı sıra açık uçlu sorular ile genel olarak uluslararasılaşma ile ilgili görüşleri, zayıf ve güçlü yönler ve öneriler sorulmuştur. Tüm bu sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıda yer verilen beklentilerin idari görev yapan personel tarafından en sık tekrarlandığı analiz edilmiştir.

- Aday idari personelden öncelikle, öğretim ve araştırma birimlerinde çalışan veya yabancı öğrenci, akademisyen, konuklarla temas halinde olanların yabancı dil öğrenmelerine veya ilerletmelerine yönelik yoğun eğitim.
- Eğitimli idari personelin yükselebilmesi için gerekli mekanizmalar.
- İdari personel için daha fazla yurtdışına gitme ve değişim programı imkanları.
- Yurtdışı proje başvuru, harcama ve raporlama ile ilgili mevzuatları izleyen ve bunlara uyan akademik personel.
- Tüm idari birimler için çevirmen.
- Uluslararası öğrenciler ile ilgilenen ofislerde artırılmış personel sayısı.

c) Uluslararası Değişim Öğrencilerinin Beklentileri

6 farklı ülkeden 9 değişim öğrencisinin katılımıyla bir odak grup çalışması düzenlenmiş ve öğrencilere verilen yönerge çerçevesinde ODTÜ’de uluslararasılaşma süreçleri ile ilgili beklentileri/sorunları değerlendirilmiştir. Odak grup çalışması kapsamında öğrencilere akademik çevre, yapısal çevre ve ODTÜ kampusunun alt yapısı ve sosyal çevre ve kurumsal kültür başlıkları altında verilen veya bunların dışında kendilerinin uluslararasılaşma ile ilgili önemli gördüğü diğer konular hakkında görüşleri alınmış ve bu görüşler analiz edilmiştir.

- Farklı bilgileri birleştirilip düzenleyen, bilgiye kolay erişim sağlayan kurumsal web sayfası.

- Yabancı dil derslerine diğer öğrencilerle eşit öncelikli kabul.
- Hesap açtırma, yurt ödemesi vb. için kolaylaştırılmış finansal süreçler.
- Kampüs içinde yolunu bulma ile ilgili daha detaylı bilgi; daha kolay izlenir, hem Türkçe hem İngilizce haritalar.
- Öğrenciler gelmeden hazırlanan kimlik kartları.
- İngilizce bilen personel.
- İçerik ve takvim olarak yeniden tasarlanmış oryantasyon programı ve tanıtım paketi.

d) Türk Öğrencilerin Beklentileri

2 tanesi değişim programlarından faydalanmış 6 ODTÜ öğrencisinin katılımıyla bir odak grup çalışması düzenlenmiş ve öğrencilere verilen yönerge çerçevesinde ODTÜ’de uluslararasılaşma süreçleri ile ilgili beklentileri/sorunları değerlendirilmiştir. Odak grup çalışması kapsamında öğrencilere akademik çevre, yapısal çevre ve ODTÜ kampusunun alt yapısı ve sosyal çevre ve kurumsal kültür başlıkları altında verilen veya bunların dışında kendilerinin uluslararasılaşma ile ilgili önemli gördüğü diğer konular hakkında görüşleri alınmış ve bu görüşler analiz edilmiştir.

- İyileştirilmiş İngilizce dil eğitimi.
- Daha fazla uluslararası öğretim üyesi.
- Türk ve uluslararası öğrenciler arasında daha verimli akademik ve sosyal ilişkiler.
- Türk ve uluslararası öğrenciler için ortak çalışma alanları.
- Türk ve uluslararası öğrenciler için ortak sosyal mekanlar, çeşitlendirilmiş sosyal etkinlikler.
- Ülke bazında ve üniversiteler olarak çeşitlendirilmiş Erasmus anlaşmaları.
- Uluslararası öğrenciler için kampüste çeşitlendirilmiş yemek olanakları. (dünya mutfakları)
- ESN Topluluğu için destek ofisi olarak kullanılabilecek bir mekan. (student union building)

İç Paydaş Beklentileri

İç paydaş analizi kapsamında Uluslararası İşbirliği Ofisi’nde çalışan personel ile görüşmeler yapılmıştır. Personele ofisin işleyişini daha iyi hale getirebilmek için önerileri sorulduğunda aşağıdaki öneriler toplanmıştır:

- Uluslararası İşbirliği Ofisi’nin resmi kurumsal yapı içerisinde tanımlanması
- Ofis personelinin resmi iş bölümü ve görev tanımının yapılması
- Ofiste çalışan personelin kadro ve özlük haklarında iyileştirmeler yapılması
- Ofis idari destek mekanizmasının geliştirilmesi için idari personel istihdam edilmesi
- Ofis mekanının daha aydınlık ve havadar olacak şekilde yeniden tasarlanması

GZFT

Güçlü yanlar:

- Nitelikli personel
- 28 yıllık kurumsal tecrübe birikimi
- Uluslararası ortaklık portfolyosunun zenginliği ve çeşitliliği
- AB Erasmus+ ve diğer değişim programlarının ODTÜ’deki olumlu etkileri (uluslararası ve Türk öğrencilerin ve öğretim elemanlarının hibeli hareketliliğine olanak vermesi).
- Uluslararası örgütlerin burs programlarına ODTÜ’lü öğrencileri kabul etmede öncelik vermesi (ör. bazı kurumların yaz staj programları için ODTÜ’lü öğrencileri tercih etmesi).
- Ulusal ve uluslararası akademik çevrelerde ODTÜ’nün tanınırlığı ve isminin saygınlığı; örneğin Balkanlar, Kafkasya, Japonya ve Orta Doğu ülkelerinde ODTÜ’nün tanınırlığı ve saygınlığı.
- ODTÜ’de İngilizce eğitim veriliyor olmasının eğitime ve uluslararası düzeyde araştırmaya olumlu katkısı.

- ODTÜ'deki akademik personelin donanımının, eğitimci niteliğinin ve yurt dışı bağlantılarının güçlü olması.

Zayıf yanlar:

- Kurumsal yapıda birimin resmi tanımının bulunmaması
- Kadro eksikliği ve birimdeki personel arasındaki özlük haklarının farklılığı
- Uluslararası öğrenciler için üniversite bünyesinde Uluslararası İşbirliği Ofisi ve Uluslararası Öğrenciler Ofisi olarak iki ayrı birim bulunması; bu birimlerin arasında koordinasyon sağlanmasının gerekliliği
- Uluslararası işbirlikleri, etkinlikler ve toplantılar için ayrılan finansal kaynakların kısıtlı olması
- Uluslararası eğitime destek veren kurumlardan gelen fonların düşmesi nedeniyle öğrencilere ve personele hareketlilik faaliyetleri için sağlanan desteklerin azalması
- İdari personelin İngilizce bilmemesinin üniversitemize değişim programları kapsamında gelen katılımcılar açısından iletişim sorunu yaratması
- Kampüs içindeki konaklama olanaklarının değişim öğrencileri için kısıtlı olması ve bu olanakları düzenleyen belli kuralların uluslararası değişim öğrencileri açısından kültürel adaptasyon sorunu yaratması
- Bazı uluslararası işbirliklerinin kişisel bazda ilerliyor olması ve kurumsallaşmaması
- Değişim programları için özelleştirilmiş, güncel ve İngilizce tanıtım materyallerindeki eksiklik

Tehditler:

- Dış politikadaki istikrarsızlık nedeniyle uluslararası işbirliklerinin olumsuz yönde etkilenmesi; uluslararası işbirliklerinin ortak kurumlar tarafından dondurulması ya da iptal edilmesi ve katılımcı sayısında yaşanan düşüş
- AB fonlarına yönelik yazılan projelerde Türkiye'den ortakların tercih edilmemesi
- Uluslararası hareketlilik faaliyetleri için fon sağlayan kurumların, öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliği için tahsis ettiği kaynakların her yıl azalması
- Ekonomik durum ve TL'deki değer kaybı nedeniyle değişim programı kapsamında yurt dışına gitme başvurusunu geri çeken Türk öğrencilerin olması
- Hizmet birimlerinde davranış ilkeleri rehberinin bulunmaması ve bu durumun değişim programları kapsamında gelen katılımcılar açısından yarattığı sorunlar
- Covid19 pandemisi nedeniyle gelen ve giden öğrenci ile personel hareketliliklerinin azalması

Fırsatlar:

- Uzak Doğu ülkelerinin ekonomik bir lider olarak ortaya çıkması ODTÜ için yeni uluslararası fırsatlar yaratması
- TL'deki değer kaybı nedeniyle, ülkemizdeki yaşam koşullarının gelen öğrenciler için avantaj oluşturması
- Uluslararasılaşma ilkesinin üniversite vizyonunun önemli bir bileşeni haline gelmesi
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin araştırma üniversitesi olarak seçilmesi